

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER FINANSÓW**

FN/KMC//MB7-4665/2007

GABINET MARSZAŁKA SENATU

wpłynęło dn. 30.04.07.

nr 3306 podpis.....

BPS

Warszawa, dnia 27 kwietnia 2007 roku

P. J.
30.04.07
41 38

**Pan
Bogdan Borusewicz
Marszałek Senatu
Rzeczypospolitej Polskiej
Warszawa**

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na oświadczenie złożone przez Panią Senator Dorotę Arciszewską-Mielewczyk podczas 29 posiedzenia Senatu RP w dniu 15 marca 2007 r. w sprawie upadłości Banku Staropolskiego S.A. w Poznaniu i prowadzonych w związku z tym postępowań, uprzejmie przedstawiam następujące wyjaśnienia w oparciu o informacje przekazane przez Ministerstwo Sprawiedliwości - Prokuraturę Krajową, Komisję Nadzoru Bankowego oraz Bankowy Fundusz Gwarancyjny.

Postępowanie upadłościowe Banku Staropolskiego S.A. w Poznaniu prowadzone jest na podstawie przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. - *Prawo upadłościowe* oraz ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Prawo bankowe*.

Upadłość Banku Staropolskiego S.A. w Poznaniu została ogłoszona na mocy postanowienia Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 11 lutego 2000 r. Powyższe postanowienie uprawomocniło się w dniu 19 lutego 2000 r. Postępowanie upadłościowe banku zgodnie z przepisami prawa prowadzone jest przez syndyka masy upadłości pod nadzorem sędziego-komisarza.

Lista wierzytelności, obejmująca między innymi należności z tytułu prowadzenia rachunków bankowych ponad kwoty gwarantowane i wypłacone przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny, została zatwierdzona postanowieniem sędziego-komisarza z dnia 28 czerwca 2002 r. Na wypłaty środków pieniężnych w ramach obowiązującego systemu gwarantowania depozytów bankowych dla 130.000 deponentów Banku z tytułu prowadzenia rachunków bankowych przeznaczono kwotę około 500.000.000 zł. Wierzytelność Bankowego Funduszu Gwarancyjnego do masy upadłości Banku Staropolskiego S.A. w Poznaniu z tego tytułu na dzień 27 czerwca 2006 r. wynosiła 479.440.169,71 zł.

Poza wypłatami środków gwarantowanych zrealizowanych przez syndyka w imieniu Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, nie dokonano żadnych innych wypłat na rzecz wierzycieli, za wyjątkiem Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, jako wierzyciela uprzywilejowanego z mocy prawa.

Z informacji Komisji Nadzoru Bankowego wynika, iż w latach 2001 - 2005 sąd ogłosił cztery przetargi na nabycie przedsiębiorstwa Banku Staropolskiego S.A. przez inne banki, które nie zostały rozstrzygnięte:

- ◆ do pierwszego przetargu ogłoszonego w dniu 19 marca 2001 r. przystąpił tylko Invest Bank S.A., jednak z uwagi na brak zgodności oferty z warunkami nabycia, przetarg postanowieniem sądu zastał unieważniony,
- ◆ do drugiego przetargu ogłoszonego w dniu 11 września 2002 r. nie przystąpił żaden z banków,
- ◆ trzeci przetarg ogłoszony w listopadzie 2003 r. został odwołany przez sąd po kilku dniach od daty jego ogłoszenia,
- ◆ do czwartego przetargu ogłoszonego w marcu 2005 r. jako jedyny przystąpił Invest Bank S.A. Sąd stwierdzając niezgodność oferty z warunkami nabycia Banku odmówił przyjęcia oferty Invest Banku S.A. Bank złożył zażalenie na postanowienie sądu, które orzeczeniem z dnia 9 lutego 2006 r. zostało oddalone.

Dokonana przez firmę audytorską BDO POLSKA Sp. z o.o. wycena Banku nie przekracza 90.000.000 zł. Natomiast zadłużenie (obciążające przyszłego nabywcę Banku) z tytułu prowadzenia rachunków bankowych wynosi ponad 150.000.000 zł.

Jedynym realnym sposobem zaspokojenia wierzytelności z tytułu rachunków bankowych jest sprzedaż Banku Staropolskiego S.A. w Poznaniu w całości, a zgodnie z obowiązującymi przepisami przedsiębiorstwo bankowe może nabyć jedynie bank. Aktualna wartość Banku określona na potrzeby czwartego przetargu jest o połowę niższa od roszczeń deponentów nie zaspokojonych w całości przez Bankowy Fundusz Gwarancyjny. Zainteresowanie nabyciem Banku Staropolskiego S.A. wykazał Invest Bank S.A. w Warszawie. Wskazał on jednak jako warunek redukcję roszczeń wierzycieli do poziomu komercyjnego.

Osiągnięcie oczekiwanego poziomu redukcji zobowiązań nie leży w kompetencjach syndyka i sędziego-komisarza. Syndyk, jako powołany do wykonywania zadań w interesie upadłego Banku i wierzycieli nie może być stroną jakichkolwiek porozumień z wierzycielami, co do redukcji ich należności. Wskazano również, że syndyk, niezmiennie od początku procesu upadłościowego, deklarował gotowość aktywnego wsparcia działań negocjacyjnych z wierzycielami upadłego Banku poprzez udostępnienie na koszt masy upadłości całej bazy adresowej osób zatrudnionych w upadłym Banku Staropolskim S.A. wraz z ich potencjałem intelektualnym, wyrażającym się w znajomości uregulowań, procedur i zagadnień dotyczących upadłości, sprzętu, materiałów, obsługi kancelaryjnej, w tym korespondencji.

W ramach nadzoru administracyjnego sprawowanego przez Ministra Sprawiedliwości nie stwierdzono uchybień w toczącym się postępowaniu upadłościowym. Ze względu na skalę problemów towarzyszących postępowaniu upadłościowemu Banku Staropolskiego S.A. z siedzibą w Poznaniu, pozostaje ono przedmiotem zainteresowania służb nadzorczych Ministra Sprawiedliwości.

W zakresie prowadzonych postępowań karnych związanych z upadłością Banku Staropolskiego S.A. w Poznaniu, Ministerstwo Sprawiedliwości - Prokuratura Krajowa wskazuje, iż Wydział II do Spraw Przystępności Zorganizowanej Prokuratury Apelacyjnej w Poznaniu przeprowadził, wszczęte postanowieniem z dnia 14 lutego 2000 r., śledztwo w sprawie przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków przez członków Zarządu Banku Staropolskiego S.A. w Poznaniu w okresie od 1993 do 1999 r. i działania na szkodę spółki prawa handlowego poprzez doprowadzenie do utraty płynności finansowej Banku i wyrządzenia szkody majątkowej w wielkich rozmiarach w kwocie co najmniej 560.000.000 zł na szkodę Banku Staropolskiego S.A. oraz 39.502 deponentów tego Banku, a także wyłudzenia na szkodę Banku Staropolskiego S.A. - pod pozorem darowizny na rzecz Parafii p.w. Maryi Królowej w Poznaniu - kwoty 400.000 zł oraz przywłaszczenia przez Piotra Bykowskiego zaliczki w kwocie 163.000 zł na szkodę Poznańskiego Domu Bankiera.

Podstawą wszczęcia śledztwa w tej sprawie przez Prokuratora Okręgowego w Poznaniu były zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa złożone w dniu 13 stycznia 2000 r. przez Delegaturę Urzędu Ochrony Państwa w Poznaniu oraz w dniu 20 stycznia 2000 roku przez Zarząd Komisaryczny Banku Staropolskiego S.A. W styczniu 2002 r. śledztwo

w przedmiotowej sprawie przejęte zostało do dalszego prowadzenia przez Prokuraturę Apelacyjną w Poznaniu pod sygnaturą Ap II Ds. 2/02.

Postępowanie przygotowawcze w powyższej sprawie zakończono skierowaniem w dniu 21 grudnia 2004 r. do Sądu Rejonowego w Poznaniu aktu oskarżenia przeciwko dziesięciu osobom, w tym byłemu Przewodniczącemu Rady Nadzorczej oraz Prezesowi i dwóm Wiceprezesom Zarządu tego Banku, oskarżonym o popełnienie przestępstw nadużycia zaufania z art. 296 § 3 kk w zw. z art. 12 kk. Piotra Bykowskiego - byłego Przewodniczącego, Wiceprzewodniczącego i Członka Rady Nadzorczej Banku oskarżono o popełnienie przestępstw z art. 276 kk, art. 263 § 3 kk, art. 271 § 1 kk, art. 284 § 2 kk w zw. z art. 294 § 1 kk, art. 18 § 2 kk w zw. z art. 296 § 1 kk w zw. z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 294 § 1 kk oraz 273 kk i art. 12 kk. Postępowanie w tej sprawie - od września 2005 r. toczy się przed Sądem Rejonowym w Poznaniu.

W dniu 23 czerwca 2006 r. Prokurator Apelacyjny w Poznaniu, po rozpoznaniu zawiadomień m. in. Zespołu Stowarzyszeń Poszkodowanych przez Bank Staropolski S.A. i Invest Bank S.A., wydał postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie popełnienia przez ostatni Zarząd Banku Staropolskiego S.A. w Poznaniu, przestępstwa polegającego na działaniu na szkodę tego Banku, poprzez nieprzyjęcie do jego bilansu na dzień 31 października 1999 r. wartości wynikających z przejętych zabezpieczeń lokat międzybankowych, w postaci programu „know-how” - Systemu Invest Kredyt Ukraina o wartości 582.949.456,55 zł. oraz udziałów i dopłat do kapitału Funduszu Kapitałowego Polska - Ukraina Sp. z o.o. o łącznej wartości 397.402.614,01 zł, przyjęciu po zaniżonej o kwotę 136.861.766 zł wartości akcji Invest Banku S.A. i spowodowania w ten sposób powstania pozornej straty prowadzącej do upadłości Banku Staropolskiego S.A. oraz przysporzenia Grupie Polsat korzyści finansowej w kwocie co najmniej 200 mln USD, tj. o przestępstwo z art. 296 § 1 kk i inne. Powyższe postanowienie jest prawomocne.

Natomiast kwestie dotyczące ewentualnych nieprawidłowości w działaniu Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Głównego Inspektora Nadzoru Bankowego i Komisji Nadzoru Bankowego związane ze złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości Banku Staropolskiego S.A. w Poznaniu były przedmiotem rozstrzygnięcia w sprawie sygn. V Ds. 58/06 Prokuratury Okręgowej w Poznaniu. Postępowanie to prowadzone było w oparciu o doniesienie Stowarzyszenia Pokrzywdzonych przez System Bankowy z siedzibą w Poznaniu z dnia 12 lipca 2006 r., Instytutu Wdrożeń Norm i Standardów Europejskich Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie z dnia 7 sierpnia 2006 r. i innych. Postanowieniem z dnia 10 października 2006 r. Prokurator Okręgowy w Poznaniu odmówił wszczęcia śledztwa w tej sprawie. Powyższe postanowienie jest również prawomocne.

Wskazane postępowania przygotowawcze pozostawały w nadzorze lub w zainteresowaniu odpowiednich Biur Prokuratury Krajowej w Ministerstwie Sprawidliwości.

Z informacji uzyskanych przez Ministra Finansów od Przewodniczącego Komisji Nadzoru Bankowego oraz Prezesa Bankowego Funduszu Gwarancyjnego wynika, że po ogłoszeniu upadłości Banku Staropolskiego S.A. jego klienci - w oparciu o przepisy ustawy z dnia 14 grudnia 1994 r. *o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym* - odzyskali część lub całość swoich oszczędności (w zależności od wysokości depozytów).

Wyплаты środków gwarantowanych dla deponentów Banku Staropolskiego S.A. zostały przeprowadzone przez syndyka masy upadłości Banku w okresie maj-czerwiec 2000 r., a następnie były kontynuowane bezpośrednio przez Biuro Bankowego Funduszu Gwarancyjnego. Do odbioru środków w łącznej kwocie 626 mln zł uprawnionych było 148 tys. osób. W dniu 11 lutego 2005 r., w związku z upływem terminu przedawnienia roszczeń wobec Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, Fundusz zaprzestał dokonywania wypłat środków gwarantowanych dla deponentów Banku. Całości kwot nie odzyskało 39,5 tysiąca deponentów. Łączna wartość niezaspokojonych wierzytelności stanowi kwotę około 156 mln zł i dotyczy tych przypadków, w których osoby te nie spełniały warunków deponenta, w rozumieniu art. 2 pkt 1 ustawy

o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym, bądź których wierzytelności przekraczały limit środków gwarantowanych, określony w art. 23 ustawy o Bankowym Funduszu Gwarancyjnym.

W latach 1992-1999, na mocy umowy zawartej pomiędzy Bankiem Staropolskim S.A. i Invest Bankiem S.A., banki te współpracowały ze sobą. Przy placówkach Invest Banku S.A. funkcjonowały przedstawicielstwa Banku Staropolskiego S.A., które przyjmowały od klientów depozyty. Obowiązująca w prawie cywilnym zasada swobody zawierania umów, daje możliwość bankom do dowolnego kształtowania stosunków umownych. Również przepisy ustawy - *Prawo bankowe* stanowią, że środki podejmowane w ramach nadzoru nie mogą naruszać zawartych przez banki umów. Przyjęta zatem strategia działalności Banku Staropolskiego S.A. w zakresie gromadzenia depozytów nie naruszała - zdaniem Komisji Nadzoru Bankowego - norm prawnych i nie stanowiła podstawy do interwencji organu nadzoru.

Zgodnie z przepisami prawa, za prawidłowe zarządzanie bankiem odpowiedzialny jest jego zarząd, którego działania podlegają nadzorowi rady nadzorczej powołanej przez właścicieli banku. Nadzór bankowy nie uczestniczy w żaden sposób w procesie zarządzania bankiem, jego rola ogranicza się do badania, czy banki w swojej działalności przestrzegają przepisów prawa i czy nie podejmują nadmiernego ryzyka, które stanowić mogłoby zagrożenie dla środków zgromadzonych na rachunkach bankowych. W przypadku stwierdzenia nieprawidłowości w działalności banku, ustawa - *Prawo bankowe* daje Komisji Nadzoru Bankowego uprawnienia do zastosowania odpowiednich sankcji i działań nadzorczych, przy czym przepisy prawa w sposób jednoznaczny precyzują przesłanki, których wystąpienie upoważnia nadzór bankowy do podjęcia interwencji.

Nadzór bankowy uznał, iż nie posiadając prawnych możliwości wkraczania w stosunki umowne banków, nie miał podstaw do wydania zakazu umieszczania logo Banku Staropolskiego SA w placówkach Invest Banku S.A., w których działały przedstawicielstwa Banku Staropolskiego S.A.

Obecnie do decyzji sądu należy określenie dalszego postępowania w sprawie. Sąd może zobowiązać syndyka do organizacji kolejnego przetargu lub też zdecydować o sprzedaży poszczególnych składników banku. Jedynym bankiem, który nadal wyraża zainteresowanie nabyciem przedsiębiorstwa bankowego Banku Staropolskiego S.A. jest Invest Bank S.A.

W chwili obecnej działania syndyka masy upadłości, jak i sędziego-komisarza postępowania upadłościowego Banku Staropolskiego S.A. zmierzają do sprzedaży przedsiębiorstwa bankowego, co - punktu widzenia interesów klientów tego Banku jest najkorzystniejsze. Zasady zbywania majątku upadłego banku są szczegółowo uregulowane przepisami ustawy - *Prawo bankowe* i w tym właśnie trybie podejmowane są wszelkie działania przez syndyka i sędziego-komisarza.

W przypadku sprzedaży Banku w upadłości innemu bankowi, oszczędności zgromadzone przez klientów w Banku Staropolskim S.A. (pomniejszone o kwotę wypłaconych gwarancji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego) zostaną wypłacone przez bank nabywcę. Jeśli sprzedaż Banku w upadłości nie dojdzie do skutku, nastąpi sprzedaż poszczególnych składników masy majątkowej Banku. Zaspokajanie wierzycieli Banku Staropolskiego S.A. w upadłości nastąpi wówczas w kolejności ustalonej w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 października 1934 r. *Prawo upadłościowe* oraz w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Prawo bankowe*.

W ocenie Bankowego Funduszu Gwarancyjnego, szacunkowa wartość przedsiębiorstwa bankowego ustalona na podstawie wyceny wykonanej na potrzeby przetargu, pozwala na postawienie tezy, że sprzedaż przedsiębiorstwa bankowego Banku Staropolskiego S.A. może być trudna. Decydujące znaczenie ma tu wielkość wierzytelności wobec tej instytucji z tytułu prowadzenia rachunków bankowych, które ze względu na ich wysokość, nie zostały zaspokojone w ramach systemu gwarantowania, a które - w przypadku sprzedaży przedsiębiorstwa bankowego - musiałyby być zaspokojone przez jego nabywcę zgodnie z dyspozycją art. 165 ust. 3 *Prawa bankowego*. Wartość zobowiązań Banku z tego tytułu wynosi około 156 mln zł, natomiast szacunkowa wartość przedsiębiorstwa bankowego ustalono na kwotę około 94 mln zł. Poza tym,

możliwość nabycia przedsiębiorstwa bankowego, oprócz aspektów formalnych, zależy od sytuacji ekonomiczno-finansowej banku, który zamierzałby dokonać przejęcia. Ocena w tym zakresie pozostawiona jest ustawowo Komisji Nadzoru Bankowego.

Należy jednocześnie zauważyć, że Pan Stanisław Pawlikowski, wymieniony w oświadczeniu Pani Senator Doroty Arciszewskiej-Mielewczyk - zgodnie z informacją Przewodniczącego Komisji Nadzoru Bankowego - dwukrotnie w 2002 r. oraz w 2003 r. uzyskał od Generalnego Inspektoratu Nadzoru Bankowego informację na temat możliwości odzyskania środków ulokowanych w Banku Staropolskim S.A. Nadzór bankowy nie ma możliwości bezpośredniego spowodowania przyspieszenia procedur upadłościowych banku, gdy zgodnie z przepisami prawa, jego rola w tym postępowaniu, ograniczana jest do wydawania opinii dla sądu w zakresie warunków nabycia banku w upadłości przez inne banki oraz na temat ofert przedstawianych sądowi na nabycie banku w upadłości.

Z wyrazami szacunku,

Z upoważnienia Ministra Finansów
PODSEKRETARZ STANU

Arkadiusz Huzarek

Do wiadomości:

- ◆ Departament Spraw Parlamentarnych Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- ◆ Biuro Ministra MF